

BIULETYN *informacyjny*

SPIS TREŚCI

Co zbudujemy, co wyremontujemy w roku 1969 • Dyskutujemy o klubach turystyki kwalifikowanej • Krajowa narada żeglarska — Chodzi o bazy i sprzęt • Poznaj kartę turysty! • Krajowa narada opiekunów nad zabytkami — W każdym oddziale Komisja • Krajowa narada motorowa — Zreorganizowanie szkolenia, „bank krwi” i „paszport wypadkowy” • Prezydium obraduje • Zagroda krajoznawcza Czesława Białasa • Krajowa narada speleologów — Ratownictwo i szkolenie na plan! • Z życia okręgów, oddziałów, kół... • Nowości wydawnicze

ZARZĄDU GŁÓWNEGO
PTTK Nr 121
MARZEC 1969

CO ZBUDUJEMY, CO WYREMONTUJEMY W ROKU 1969

PTTK-OWSKI stan posiadania schronisk, domów wycieczkowych stanic wodnych nie zaspakaja potrzeb. Turystów i wycieczkowiczów przybywa bowiem nieproporcjonalnie więcej niż miejsc noclegowych i żywieniowych w naszych obiektach. Niemniej z każdym rokiem ulegają zwiększeniu obiekty PTTK, głównie poprzez modernizację i remonty schronisk oraz domów wycieczkowych a także poprzez budowę nowych obiektów.

Jak przedstawia się w tym zakresie plan inwestycyjno-remontowy Towarzystwa na rok 1969. Ogółem na ten cel przeznaczona jest ponad 80 milionów złotych (na inwestycje w planie centralnym 2.979 tys. zł i terenowym — 16.192 tys. zł; na remonty kapitalne w planie terenowym 13.200 tys. zł; na fundusz modernizacji obiektów 33.674 tys. zł; na pozostałe nakłady planu centralnego 10.780 tys. zł a planu terenowego 3.700 tys. zł).

Warto tu zwrócić uwagę, że te globalne sumy ulegną powiększeniu o pozostałość planu w roku 1968.

PLAN CENTRALNY NA ROK 1969

Kontynuowana będzie rozbudowa ośrodka turystycznego w Sopcie na którą złożą się: pawilon noclegowy (rozpoczęty w 1968 r.) oraz camping na 200 miejsc noclegowych tzw. C-I.

Ponadto dla Górskiego Ochołniczego Pogotowia Ratunkowego wybudowane będą 2 dyżurki oraz 7 radiotelefonów wyprawowych i 9 stacyjnych.

PLAN TERENOWY

Inwestycje planu terenowego opiewają na sumę ponad 16 milionów złotych. W większości przypadków obejmują one jednak przygotowanie dokumentacji projektowo-technicznej, zaś właściwa budowa rozpocznie się w roku przyszłym. Dotyczy to domu wycieczkowego w Białymstoku na 140 miejsc noclegowych, obozowiska campingowego w Tamie k/Rajgrodu, pawilonu noclegowego na 100 miejsc w domu wycieczkowym w Wieliczce, pawilonu gastronomicznego na 200 miejsc w schronisku Sobótka Dolna.

Kontynuowana będzie budowa: pawilonu noclegowego na 20 miejsc w obozowisku turystycznym Sokole Kuźnica nad Brdą, stancy wodnej w Serpelicach nad Bugiem (woj. lubelskie), pawilonów noclegowych na 202 miejsca i gastronomicznych na 144 miejsca w ośrodku turystycznym w Iławie, 156 miejsc noclegowych stancy wodnej w Węgorzewie (zakończenie budowy w r. 1970), 110 miejsc noclegowych w domu wycieczkowym Wysoka Brama w Olsztynie (zakończenie w 1970 r.), dobudowa 88 miejsc noclegowych do domu wycieczkowego w Chodzieży, budowa campingów w Dziwnowie, Morzyczynie i Ustrzykach Górnych.

Zelektryfikowane zostaną schroniska na Przehybie, Hali Krupowej, Markowych Szczawinach, Kopie Biskupiej oraz obozowisko turystyczne w Boszkowie.

Przewidziane są ponadto inwestycje pomocnicze jak budowa parkingu w Ustrzykach Górnych, hangaru w Zegrzynku, kotłowni centralnego ogrzewania

i osadnika w domu wycieczkowym w Wetlinie, pałonu „IT” w Warce.

Kontynuowana będzie wreszcie za sumę 4 mln zł budowa schroniska na Śnieżce prowadzona wspólnie z PIHM-em.

Remonty kapitalne

Do remontów kapitalnych w roku 1969 przeznaczone zostały następujące obiekty: w okręgu białostockim — DW Białowieża, bydgoskim — OT Bachotek (rozbudowa ośrodka, adaptacja kuchni na klub), gdańskim — DW Elbląg oraz ST Elbląg (modernizacja hangaru 2-funkcyjnego), katowickim — schronisko na Równicy, Baraniej Górze, Szynielni — Klimczoku (węzeł energetyczny), kieleckim — DW Wiślica (adaptacja szkoły ze 100 miejscami noclegowymi), kosa-

lińskim — OT Czaplinek, krakowskim — DW „Hanka” w Zawoi, schronisko Chochołowska (remont drogi), lubelskim — DW Kazimierz, łódzkim — IT w Łęczycy, olsztyńskim — OT Ruciane Nida (remont studni), SW Sorkwity, opolskim — schronisko na Kopie Biskupiej, mazowieckim — DW Zegrzynek, DW Płock, wrocławskim — schronisko na Szrenicy, schronisko „Śleza”, „Strzecha Akademicka”, „Samotnia”.

Natomiast na fundusz modernizacji obiektów PTTK przeznaczona się kwota 33.874 tys. zł pochodząca z tzw. funduszu 1100 — dotacji Centralnego Funduszu Turystyki i Wypoczynku oraz ze środków PTTK powstałych z nadwyżki przedsiębiorstw wyodrębnionej działalności gospodarczej. Środki te w wysokości 9,5 mln zł stanowią rezerwę funduszu modernizacyjnego.

DYSKUTUJEMY O KLUBACH TURYSTYKI KWALIFIKOWANEJ

ROZWÓJ Polskiego Towarzystwa Turystyczno - Krajoznawczego, którego jesteśmy świadkami, zwłaszcza w ostatnich latach, ma charakter wszechstronny. PTTK wzmacnia się organizacyjnie, rośnie liczba członków Towarzystwa, liczba jego ogniw. Ale przede wszystkim powiększa się z każdym rokiem ruch turystyczny inicjowany i organizowany przez Towarzystwo. Liczba osób objętych działalnością PTTK osiągnęła w 1968 r. poważną liczbę około 12 milionów osób. Rozwijają się również a nawet szybciej niż inne dziedziny turystyka kwalifikowana.

Zjawisko to należy ocenić bardzo pozytywnie. Turystyka kwalifikowana bowiem, w większym stopniu niż inne dziedziny turystyki i krajoznawstwa stwarza szczególnie korzystne warunki dla wszechstronnego wypoczynku, a jednocześnie przyczynia się do wyrobienia wielu dodatnich cech charakteru jak odwaga, zaradność, koleżeństwo itp. Niepoślednią wartością turystyki kwalifikowanej jest wreszcie to, że sprzyja ona rozwojowi tężyzny fizycznej. Z tych przyczyn, jak również pod wpływem dawnych tradycji Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego, turystyka kwalifikowana zajmuje w PTTK szczególną pozycję.

Towarzystwo nasze przywiązuje duże znaczenie do rozwoju tej dziedziny turystyki i podejmuje różne inicjatywy mające ułatwić i pobudzić dalszy jej rozwój. Rozwojowi turystyki kwalifikowanej służy, oprócz innych działań wykonywanych przez PTTK, również praca klubów turystycznych.

W pierwszym okresie swego istnienia kluby PTTK miały na celu organizowanie i ułatwianie uprawiania turystyki przez osoby w klubach zrzeszone. Kluby więc bardziej niż wszystkie inne komórki działalności wówczas obejmowały wówczas swym zasięgiem stosunkowo nieliczną rzeszę turystów. W tamtym okresie członkostwo PTTK uzyskiwało się wyłącznie poprzez przynależność do koła PTTK.

Poprawki do statutu Towarzy-

stwa uchwalone na V Walnym Zjeździe Delegatów PTTK w 1962 r. zmieniły ten stan rzeczy. Kluby zostały uznane za komórki działalności oddziałów PTTK mogące organizować się i działać na prawach kół. Tym samym kluby uzyskały prawo bezpośredniego zrzeszania członków PTTK oraz osiągnęły statutowe warunki do obejmowania swą działalnością również osób nie należących do PTTK. Na zlecenie oddziału kluby mogą także pełnić funkcje komisji społecznych w zakresie danej dziedziny turystyki, krajoznawstwa, ochrony przyrody lub zabytków.

Tak więc kluby uzyskały istotne prerogatywy do działalności szerszej niż „wewnątrz-klubowej”, a opierając się o liczny i wytrawny aktyw w niedługim czasie osiągnęły poważne wyniki w pracy. Te niezwykle korzystne efekty działalności klubów wynikają nie tylko ze zrzeszania się zapalonych turystów, którzy są siłą napędową turystyki kwalifikowanej, ale także wskutek nauczania właściwych metod i techniki uprawiania turystyki oraz dobrych zasad kultury turystycznej co jest z reguły prowadzone w każdym klubie z prawdziwego zdarzenia. Te zasady oraz metody wpajane członkom klubów są przez nich skolei przenoszone do jeszcze szerszych kręgów osób uprawiających turystykę. W warunkach ogromnego zasięgu ilościowego, stałego, szybkiego wzrostu ruchu turystycznego w naszym kraju, oddziaływanie takie ma ogromne znaczenie wychowawcze.

Porównując jednak tempo rozwoju PTTK-owskiej turystyki kwalifikowanej, a nawet tylko tej jej części, którą można „uchwycić” statystycznie, z rozwojem sieci klubów turystycznych, trzeba stwierdzić dużą rozbieżność na niekorzyść klubów. Mało jest zwłaszcza klubów PTTK w zakładach pracy, nie ma dotąd ani jednego klubu campingowego, ani jednego klubu „autostopu”. W niewielu klubach są sekcje, czy koła zajmujące się młodzieżą. A przecież turystyka kwalifikowana ma właśnie dla młodzieży pracującej oraz uczącej się

szczególne wartości i atrakcje. Kluby mogą ułatwić młodzieży uprawianie turystyki, zwłaszcza poprzez udostępnienie swojego sprzętu turystycznego. Mogą także nauczyć uprawiania turystyki również tych, którzy sprzęt posiadają.

Ale nie chodzi tylko o kluby turystyki campingowej czy autoi-powej. Warto wspomnieć, że w Polsce w roku 1967 było zarejestrowanych ponad 1,5 miliona posiadaczy motocykli i skuterów, a rocznie sprzedaje się na rynku krajowym około pół miliona rowerów. Porównując te wielkości z liczbą osób uczestniczących w imprezach i wycieczkach motorowych (ponad 75 tys. rocznie) i kolarskich PTTK (ponad 100 tys. stwierdzimy jak szerokie pole do działania jest jeszcze przed nami. Pamiętamy przy tym, że oprócz starszych osób posiadających pojazdy jednośladowe dla celów wyłącznie użytkowych istnieje ogromna rzesza młodych zarówno pracujących jak i uczących się, którzy mają motory lub rowery, a którym trzeba i można znaleźć drogę do prawdziwej turystyki.

W pracy tej można niewątpliwie liczyć na pomoc i poparcie zarówno ogniw związkowych w zakładach pracy, jak i organizacji młodzieżowych. Doświadczenia szeregu organizujących i aktywnie działających klubów PTTK potwierdzają tą ocenę.

Wróćmy jednak do campingu. Stał się on w Polsce rzeczywistością i będzie się zwiększał w miarę wzrostu motoryzacji, upowszechniania doświadczeń, w miarę rosnącego przekonania wśród społeczeństwa, że namiot jest lepszym, a czasem przy przepelnieniu bazy turystycznej, jedynym „miejscem” noclegowym. Miejscem, które w dodatku nie jest zbyt drogie, o ile należyście konserwujemy swój namiot. Nadanie turystyce campingowej określonych form, wypełnienie jej treścią krajoznawczą, umożliwienie szerokiej wymiany doświadczeń wśród użytkowników campingów, oto czego nam potrzeba, aby ta przyszłościowa dziedzina turystyki stała się zarówno bardziej powszechną jak i przynosiła swoim

adeptom większe korzyści. Kto jest bardziej predystynowany do podjęcia tego zadania niż PTTK?

„Autostop”, uprawiany w Polsce od przeszło 10 lat w formie „uporządkowanej”, zdobył sobie już prawo obywatelstwa. Po chorobach wieku dziecięcego okrzepł i ugruntował się jako młodzieżowa forma wędrowania. Wędrowanie to jednak posiada niejednokrotnie cechy waleśniania się. Brak mu często treści poznawczej, brak zrozumienia potrzeby programowania wypraw i nadania im charakteru wędrowek krajoznawczych co jest niezbędne dla rozszerzenia horyzontów człowieka i dla odniesienia rzeczywistych korzyści wychowawczych. Tu również nasuwa się pytanie, czy nie jest to dziedzina pracy PTTK?

Czy nie powinniśmy choć część tej 30-tysięcznej rzeszy młodych wędrowników zbliżyć do krajoznawstwa, do prawdziwej turystyki?

Istnieją różne formy ujęcia organizacyjnego i różne metody oddziaływania wychowawczego turystyki. Wydaje się jednak, na podstawie wieloletnich doświadczeń, że działanie poprzez kluby turystyczne daje w takich warunkach najlepsze i najtrwalsze wyniki. Uzyskuje się bowiem możliwość nie tylko oddziaływania wychowawczego i szkoleniowego, ale jednocześnie zabezpiecza warunki do silnego związku emocjonalnego i organizacyjnego adeptów turystyki kwalifikowanej z ośrodkami w tej dziedzinie wyspecjalizowanymi.

Są to na pewno sprawy zasługujące

na rozważenie, zwłaszcza przez zarządy oddziałów PTTK i ich prezydium a także przez komisje społeczne turystyki kwalifikowanej.

* * *

Sądzimy, że temat poruszony na łamach naszego Biuletynu jest na tyle żywo i istotny dla rozwoju turystyki kwalifikowanej w naszym Towarzystwie, iż spotka się z oddźwiękiem w kołach, klubach, oddziałach, okręgach PTTK, komisjach turystyki kwalifikowanej. Chętnie zamieścimy konstruktywne głosy naszych czytelników, członków i działaczy Towarzystwa. Zapraszamy tedy do dyskusji.

Krajowa narada żeglarska

CHODZI O BAZY I SPRZĘT

W GRUDNIU ubiegłego roku odbyła się w Warszawie Krajowa Narada Aktywu Turystyki Żeglarskiej PTTK. W obradach uczestniczyło 94 delegatów, przedstawiciele ZG PTTK z sekretarzem generalnym S. Strogulskim na czele oraz przedstawiciele Polskiego Związku Żeglarskiego i prasy.

Zasługi dla turystyki żeglarskiej działacze otrzymali dyplomy ZG PTTK oraz upominki. Na szczególne wyróżnienie dyplomem PTTK zasłużyła Okręgowa Komisja Turystyki Żeglarskiej PTTK w Katowicach, pod przewodnictwem kol. Leszka Niedzieli. Tu najliczniej powstały sekcje i kluby żeglarskie w zakładach pracy.

Jak wynikało ze sprawozdania obejmującego kadencję KTŻ ZG PTTK w latach 1965—1968, nastąpił dalszy rozwój żeglarstwa turystycznego. Obecnie działa w Towarzystwie 17 okręgowych komisji oraz 89 klubów i sekcji żeglarskich (wzrost 38%), które zrzeszają 6222 członków. Ten rozwój to zasługa wielu działaczy, a przede wszystkim 516 przodowników i instruktorów żeglarskich. Żeglarstwo PTTK posiada 581 łodzi śródlądowych i 10 jachtów morskich. W spływach i rejsach żeglarskich uczestniczy przeciętnie co roku ponad 10.000 osób.

Dyskusja nad sprawozdaniem oraz wytycznymi dalszego rozwoju turystyki żeglarskiej przebiegała pod hasłem umasowienia żeglarstwa w środowiskach robotniczych i młodzieżowych. W odniesieniu zaś do roku 1969 koncentrowała się na obchodach 25-lecia PZŁ i 50-lecia żeglarstwa polskiego.

Podkreślano zwłaszcza walory rekreacyjno-wypoczynkowe żeglarstwa i konieczność przyjmowania jak najszerzych rzeszy entuzjastów żeglarstwa ze środowiska robotniczego. Równolegle należy stworzyć odpowiednie warunki do uprawiania żeglarstwa poprzez budowę baz żeglarskich i dobre wyposażenie w sprzęt potrzebny do celów szkoleniowo-turystycznych. Podniesiono także kwestie wyposażalni sprzętu, którą należy zaopatrzyć w łodzie nowego typu z kabinami, przystosowane do turystyki. Konieczne jest również powiększenie taboru morskiego i właściwe finansowanie remontów jachtów.

Krajowa narada poparła wysiłki KTŻ ZG PTTK zmierzające do wybudowania stałej bazy morskiej w Darłowie, która ostatecznie uregulowała by sprawę przechowywania jachtów oraz organizowania szkoleń morskiego.

W toku dyskusji kładziono także mocny nacisk na problemy szkolenia postulując konieczność wydawania skryptów i planów szkoleniowych oraz materiałów propagandowych.

Krajowa narada aktywu żeglarskiego PTTK wy-

tyczyła podstawowe kierunki działalności w turystyce żeglarskiej na lata 1969—1972.

Za najważniejsze z nich należy uznać:

- powiększenie sekcji żeglarskich i członków o 30%,
- werbowanie nowych członków i działaczy z grup robotników,
- wprowadzenie współzawodnictwa pomiędzy klubami i sekcjami żeglarskimi opartego o atrakcyjne formy, nieskomplikowany regulamin i coroczną ocenę,
- powierzenie pracy z młodzieżą żeglarską powołanej w ramach KTŻ podkomisji do spraw młodzieży,
- wszechstronną akcję szkoleniową, którą należy opierać o wieloletnie doświadczenia szkoleniowe i organizacyjne Centralnej Bazy Żeglarskiej PTTK w Boszkowie oraz dążyć do tworzenia — w oparciu o nowo powstające bazy żeglarskie — dalszych ośrodków szkoleniowych obejmujących swym zasięgiem poszczególne regiony kraju.

Szczególnie atrakcyjny jest program działalności KTŻ ZG PTTK w odniesieniu do turystyki śródlądowej KTŻ.

Mając na uwadze rolę, jaką odgrywają stałe ogólnopolskie bazy śródlądowej turystyki żeglarskiej PTTK w Mikołajkach i Boszkowie, KTŻ pragnie dążyć do ich wzmocnienia. Pragnie też, wykorzystując dotychczasowe doświadczenia tych baz, czynić starania o tworzenie podobnych na innych akwenach krajowych (na jez. Zegrzyńskim w Skubiance, nad Zalewem Solińskim na półwyspie „Polańczyk”, nad jez. Rożnowskim w Znamierowicach, nad jez. Wigry w Starym Folwarku, nad jez. Dąbskim k/Szczecina i inne).

Rosnące zainteresowanie żeglarstwem wymaga stałe zwiększającej się bazy sprzętowej zarówno dla grup zorganizowanych w ramach naszego Towarzystwa jak i turystów niezrzeszonych. Dlatego należy propagować i sugerować mocniejszym organizacyjnie klubom i sekcjom tworzenie ogólnodostępnych wypożyczalni sprzętu żeglarskiego.

KTŻ licząc się z dalszym umasowaniem turystyki żeglarskiej zamierza wydatnie zwiększyć liczbę imprez terenowych, lokalnych z jednoczesnym ograniczeniem imprez ogólnopolskich, do rzeczywistych potrzeb, wynikających z odpowiednich uroczystości i obchodów.

W związku z koniecznością aktywizacji żeglarskiej środowiska młodzieżowego istnieje zamiar organizowania corocznie we wrześniu ogólnopolskiego rejsu żeglarskiego dla młodzieży studenckiej na Wielkich Jeziorach Mazurskich, w oparciu o sprzęt Bazy Żeglarskiej PTTK w Mikołajkach.

Ponadto, obok innych spraw, jak dążenie do organizowania bezdeewizowej wymiany turystycznej, propagowania i zdobywania odznaki turystyki żeglarskiej ZOT, zwraca się uwagę na wczesny turystyczne prowadzone przez PTTK przy współpracy z FWP. W większym stopniu powinny one spełniać zadania upowszechniania umiejętności i samodzielnego uprawiania turystyki żeglarskiej. Należy więc dążyć do znacznego zwiększenia liczby korzystających z tej atrakcyjnej i pożytecznej formy wypoczynku przy jednoczesnym zwiększeniu opieki nad właściwym rozprawdaniem skierowań wczasowych.

Natomiast w zakresie turystyki morskiej KTŻ będzie dążyć do wybudowania 4 nowych jachtów morskich oraz maksymalnego wykorzystania miejsc w rejsach morskich ze szczególnym uwzględnieniem żeglarzy z tych okręgów, które nie posiadają własnych jachtów.

KTŻ będzie ponadto dążyć do zrealizowania budowy Centralnej Bazy Morskiej PTTK w Darłowie.

Nowo wybrana Komisja Turystyki Żeglarskiej ZG PTTK ukonstytuowała się następująco: przewodnicząca — **Zofia Sumińska**, wiceprzewodniczący: **Danuta Rafalska**, **Franciszek Bógdół**, **Jerzy Konarski**, sekretarz — **Teresa Hoppe**, przewodniczący podkomisji: d/s organizacyjnych — **Zdzisław Maciejewski**, morskich — **Jan Sielużycki**, jachtu „Polonia” — **Wiesław Depczyński**, szkolenia i odznak — **Stanisław Sikorski** i **Jerzy Dziewulski**, inwestycji i baz — **Marek Jaczewski**, imprez i młodzieży — **Teresa Werner**, sprzetu — **Andrzej Osiński** i **Tadeusz Wolbek**, propagandy — **Marian Gluchowski**, współpracy z PZZ — **Danuta Zjawińska**.

Ponadto do Plenum KTŻ weszli: **J. Flak**, **Z. Juchniewicz**, **J. Karpiński**, **J. Klimko**, **R. Korbitt**, **L. Nabel**, **H. Mierzwa**, **B. Piórkowski**, **A. Rościszewski**, **W. Stanilewicz**, **Z. Świątczak**, **J. Tyczyński**, **T. Wojciechowski**, **J. Zamorski**.

POZNAJ KARTĘ TURYSTY!

KULTURA turystyczna, kultura uprawiania turystyki, prawa turystycznego szlaku to niezwykle ważne czynniki w procesie społecznego oddziaływania turystyki. Tym też sprawom poświęcony był konkurs — plebiscyt zorganizowany przez Magazyn Turystyczny „Światowid”, w którym czytelnicy wybierali hasła popularyzujące kulturę turystyczną. Hasła te były uprzednio zaproponowane przez wybitnych teoretyków i praktyków turystyki. Powstała w ten sposób Karta Turysty, której hasła czytelnikom Biuletynu Informacyjnego pragniemy przedstawić. W konkursie — plebiscycie redakcji „Światowida” brał również udział Zarząd Główny PTTK fundując jedną z czołowych nagród, zaś działacze Towarzystwa uczestniczyli w dyskusji poprzedzającej przygotowanie hasel karty.

A oto hasła, które warto, aby znał każdy turysta, stosował je na turystycznym szlaku, propagował je wśród społeczeństwa:

- 1 Turystyka odradza Twe siły, pomaga każdemu, szczególnie młodzieży, poznać socjalistyczną ojczyznę.
- 2 Przyroda i dorobek kultury są własnością całego narodu — i Ty jesteś za nie odpowiedzialny.

- 3 Turysta Twój przyjaciel — służ mu radą i pomocą.
- 4 Zwiedzaj to o czym czytałeś — poczytaj o tym, co masz zwiedzić.
- 5 Dopuść naturę do głosu — nie hałasuj.
- 6 Zostaw miejsce pobytu w takim stanie, w jakim chciałbyś je zastać.
- 7 Ogień i szkło źródłem niebezpieczeństw — uważaj!
- 8 Alkohol wrogiem turystyki — unikaj go na wycieczce.
- 9 Zachowaj ostrożność — Twoja lekkomyślność zagraża Tobie i innym.
- 10 Turysta wszędzie gościem — pozostawiaj po sobie dobre wspomnienie.
- 11 Nie bądź obojętny wobec niewłaściwego zachowania innych.
- 12 Dobry humor pomaga turyście w każdej sytuacji — uśmiechnij się.

Krajowa narada opiekunów nad zabytkami

W KAŻDYM ODDZIALE KOMISJA!

W WARSZAWIE, w siedzibie Zarządu Głównego PTTK, odbyła się Krajowa Narada Aktywu Społecznych Opiekunów nad Zabytkami. Wzięło w niej udział 54 osoby. Wśród zaproszonych gości znajdował się dyrektor Zarządu Muzeów i Ochrony Zabytków Ministerstwa Kultury i Sztuki, **mgr Mieczysław Ptaśnik** oraz sekretarz generalny ZG PTTK, **mgr Stefan Strogulski**. Obrady otworzył **dr Stanisław Szymański**, przewodniczyła zaś naradzie **kol. Mieczysława Kulczyńska** z Kalisza.

Obrady poprzedziła miła uroczystość. Sekretarz generalny ZG PTTK udekorował odznakami Towarzystwa zasłużonych opiekunów społecznych nad zabytkami. Złote Odznaki PTTK otrzymali: **mgr Janina Chajkowska** z Puław i **dr Tadeusz Rudkowski** z Poznania a Medal im. Aleksandra Janowskiego inż. **Edward Lisiewicz**.

Nad wygłoszonym sprawozdaniem z działalności Komisji Opieki nad Zabytkami wywiązała się ożywiona dyskusja, w której brało udział 19 osób. W

wyniku sprawozdania oraz dyskusji i w oparciu o postulaty zgłoszone przez obecnych krajowa narada aktywu społecznych opiekunów nad zabytkami uchwalila tezy programowe dla działalności Komisji w latach 1969—1972.

Odnosiły się one do:

— organizowania komisji oddziałowych opieki nad zabytkami we wszystkich terenowych oddziałach Towarzystwa oraz komisji terenowych w tych powiatach, gdzie oddziały PTTK nie istnieją,

— podjęcia zorganizowanej działalności wśród społeczeństwa dla popularyzacji opieki nad zabytkami, wykorzystując wszelkie formy działania, jak sesje popularno-naukowe, odczyty i prelekcje, wystawy stacjonarne i objazdowe, wyświetlanie filmów o zabytkach itd,

— objęcia siecią organizacyjną wszystkich szkolnych kół krajoznawczo-turystycznych w całym kraju,

— stałego wydawania biblioteczki instruktazowej

dla opiekunów społecznych i doprowadzenia do przekształcenia Biuletynu Komisji w wydawnictwo drukowane,

— ożywienia działalności w zakresie opatrzenia zabytkowych budowli tablicami informacyjno-ochronnymi,

— powoływania dalszych punktów muzealnych PTTK przy równoczesnym normowaniu ich sytuacji prawnej, ekonomicznej i organizacyjnej,

— postulowania w Ministerstwie Oświaty i Szkolnictwa Wyższego większego wykorzystywania wiedzy o zabytkach w programach wychowania obywatelskiego i plastycznego oraz uznanie szkolnych kół opieki nad zabytkami za koła zainteresowań,

— uporządkowania sprawy gromadzenia funduszu społecznej opieki nad zabytkami,

— nawiązania stałego kontaktu i współpracy z po-

krewnymi organizacjami w krajach demokracji ludowej.

Do realizacji tych oraz regulaminowych i statutowych obowiązków powołano nowy zespół Komisji, w skład którego weszli: Przewodniczący — prof. dr Włodzimierz Antoniewicz, wiceprzewodniczący: mgr inż. Feliks Kanclerz, mgr inż. Jerzy Zanussi i dr Stanisław Szymański, sekretarz — Józefa Bzowska, oraz inż. Henryk Augustowski, mgr Stanisław Brzostowski, inż. Zdzisław Czerniawski, Czesław Czub, prof. dr Stanisław Herbst, inż. Marian Jakimiak, inż. Jerzy Jasiuk, Zygmunt Jodłowski, Maksymilian Kanus, Halina Karnkowska, mgr Eligiusz Kodur, Władysław Koterski, Mieczysława Kulczyńska, mgr Lubomira Madejska, mgr Janusz Miniewicz, mgr Jerzy Michalski, Jan Melnicki, dr Wiktor Medwecki, dr Tadeusz Rudkowski, mgr Hanna Strukowa, inż. Edward Szlagor, mgr Henryk Świątkowski, mgr Albin Wiertel, mgr Tadeusz Żurowski, Tadeusz Żyboriski.

Krajowa narada motorowa

ZREORGANIZOWANIE SZKOLENIA, „BANK KRWI“ I „PASZPORT WYPADKOWY“

W GRUDNIU 1968 r. odbyła się w Warszawie Krajowa Narada Aktywu Turystyki Motorowej PTTK. W obradach udział wzięło 87 osób — delegatów przedstawicieli PFC, PZMot., Ministerstwa Górnictwa oraz zaproszonych gości. Zarząd Główny PTTK reprezentował zastępca sekretarza generalnego PTTK — **Wojciech Militz**.

Podczas narady zasłużonym działaczom Komisji Turystyki Motorowej, wręczono dziewięć srebrnych odznak PTTK i dwadzieścia trzy dyplomy.

Po złożeniu sprawozdania władz ustępującej Komisji Turystyki Motorowej ZG PTTK wywiązała się dyskusja, która oceniła pozytywnie działalność Komisji co do krzewienia turystyki motorowej wśród społeczeństwa. Dyskutanci podkreślili, że postępująca urbanizacja i technizacja życia codziennego rodzi społeczne zapotrzebowanie na wypoczynek, na coraz to nowe jego formy. Rozszerza się przecież skala ludzkich zainteresowań. Muszą się więc także rozszerzać formy turystyki motorowej. Głównym celem Komisji Turystyki Motorowej ZG PTTK powinno być tedy dalsze upowszechnianie turystyki i krajoznawstwa, objęcie najszerzych warstw naszego społeczeństwa działalnością turystyczną, tworzenie coraz lepszych warunków udziału w turystyce indywidualnym turystom zmotoryzowanym, popularyzowanie nowych terenów turystycznych, atrakcyjnych z punktu widzenia turystyki motorowej.

Krajowa narada ustaliła program działalności Komisji Turystyki Motorowej ZG PTTK na bieżącą kadencję przyjmując odpowiednią uchwałę.

Program ten zobowiązuje Komisję do intensywnego krzewienia turystyki motorowej wśród społeczeństwa, zwłaszcza zaś wśród robotników. Kładzie on także duży nacisk na sprawy szkoleniowe. Komisji zaleca się w związku z tym wprowadzenie do tematyki szkolenia przodowników turystyki motorowej PTTK elementów wychowania obywatelskiego, a także podstawowych zasad uprawiania innych rodzajów turys-

tyki kwalifikowanej: pieszej, górskiej, motorowej, jak również zreformowania całego systemu szkolenia.

Zwraca się także uwagę na zacieśnienie współpracy z Polską Federacją Campingu wobec rozwoju tej dziedziny turystyki.

Oddzielnym zagadnieniem jest propagowanie wśród turystów motorowych honorowego krwiodawstwa przez zakładanie „banków krwi” i wprowadzenie „paszportu wypadkowego”.

Uchwała krajowej narady, obok podstawowych kwestii dotyczących rozwoju turystyki motorowej, precyzowała wiele spraw roboczych, których z uwagi na brak miejsca niesposób wymienić. Znajdą one swe odbicie w toku codziennej współpracy pomiędzy Komisją Turystyki Motorowej ZG PTTK a komisjami okręgowymi.

Warto jeszcze tylko podkreślić że w związku z obchodami 25-lecia PRL krajowa narada postanowiła, aby główna impreza motorowa została zorganizowana na terenie woj. lubelskiego w ramach centralnych uroczystości jubileuszowych.

Nowe władze Komisji Turystyki Motorowej ZG PTTK ukonstytuowały się następująco: przewodniczący — **Henryk Walkowski**, wiceprzewodniczący: **Lech Brzezny**, **Tadeusz Staniec**, sekretarz — **Wojciech Dąbrowski**. Członkowie prezydium — **Mieczysław Majewicz**, oraz przewodniczący Podkomisji: Organizacyjnej — **Tadeusz Bieniowski**, Propagandy — **Romuald Frey**, Imprez — **Wacław Wysocki**, Odznak — **Andrzej Sawicki**, Współzawodnictwa — **Mieczysław Sęk**, Szkolenia — **Tadeusz Stolarczyk**.

Do plenum weszli ponadto: **Artur Rawa**, **Zbigniew Gumowski**, **Jan Bytys**, **Mieczysław Gabryś**, **Jerzy Izdebski**, **Ryszard Zagrajek**, **Stanisław Szubert**, **Bogdan Kamiński**, **Konstanty Rojek**, **Wojciech Bogusławski**, **Stanisław Cierniak**, **Jerzy Krameris**, **Włodzimierz Zagórowski**, **Janusz Dziarski**, **Andrzej Rosiński**, **Romuald Bukrant**, **Piotr Fabiański**, **Paweł Wacel** i **Andrzej Gniazdowski**.

PREZYDIUM OBRADUJE

13.XI.1968 r.

Prezydium Zarządu Głównego PTTK dyskutowało na swym posiedzeniu nad informacją o Krajowej

Naradzie Kół Zakładowych PTTK złożoną przez przewodniczącego komisji kol. W. Wawrzynowskiego. Zwrócono się z prośbą o opracowanie projektu działania Komisji w oparciu o uchwałę narady. Jednocześnie wyrażono pogląd, że sprawy działalności Towarzystwa w zakładach pracy powinny stać się przedmiotem obrad Plenum ZG

PTTK w drugim kwartale 1969 r. po ich uprzednim przygotowaniu przez Komisję kół Zakładowych ZG PTTK.

Prezydium rozpatrywało następnie perspektywiczny plan wydawnictw PTTK na lata 1969—1972. Plan ten obejmujący periodyki, biblioteczkę turysty, biblioteczkę szkoleniową i wydawnictwa okolniczościowe bę-

dzie podstawą do opracowania planów rocznych. Został on przyjęty z zaleceniem aktualizacji pozycji dotyczących roku 1969 i 1970 oraz uwzględnienia turystyki młodzieżowej. Upoważniono Komisję Wydawniczą ZG PTTK do zatwierdzenia autorów i ustalenia systemu pracy z autorami. Zobowiązano Komisję do przygotowania planów wydawniczych na rok następny nie później niż w maju roku poprzedzającego.

Prezydium rozpatrywało sprawę Komisji Turystyki Kajakowej. Zatwierdzony został tekst komunikatu do aktywu kajakowego. Jednocześnie przyjęto ponadto uchwałę o powołaniu tymczasowej Komisji do spraw turystyki kajakowej do czasu zwołania Krajowej Rady Aktywu Turystyki Kajakowej. Do jej zadań należy całokształt zakresu działania KTKaj, a w szczególności opracowanie programu rozwoju turystyki kajakowej i przygotowanie następnej krajowej narady.

W skład Tymczasowej Komisji weszli: przewodniczący **Leszek Niedzielski**, wiceprzewodniczący: **Adolf Cichy**, **Mieczysław Kowalczyk**, **Henryk Leibschang** i sekretarz **Krystyna Siliniewicz** oraz przewodniczący i członkowie podkomisji KTKaj. Charakterystyka składu Komisji według przekroju terenowego przedstawia się następująco: Warszawa 13 osób, Bydgoszcz 3, Olsztyn 3, Katowice 2, Kraków 2, Mazowsze 2 oraz pozostałe okręgi po 1 osobie.

Prezydium postanowiło nadać medal Aleksandra Janowskiego za zasługi na polu krajoznawstwa i turystyki 40 zasłużonym działaczom naszego Towarzystwa.

Zatwierdzony został Centralny Kalendarz Imprez Turystycznych na rok 1969.

27.XI.1968 r.

Prezydium ZG PTTK dokonało analizy pracy oddziałów PTTK w dziesięciu miastach wojewódzkich. Wykazano, że prawno-organizacyjne zasady działania tych oddziałów zdają pomyślnie egzamin życiowy, nie wymagają zatem poważniejszych zmian, lecz stałego doskonalenia. W kwestii pomocy oddziałom obok już wprowadzonych form postulowano położenie mocnego nacisku na zwiększenie pomocy typu metodycznego (doskonalenie szkolenia aktywu, bieżąca instruktaż, wydawnictwa metodyczne). Zwrócono również uwagę, że istnieje potrzeba stałego dbania o zachowanie właściwych proporcji pomiędzy działalnością programową a usługową. Ta ostatnia ma oczywiście spełniać funkcje pomocnicze. Prezydium ustaliło, że wnikliwie omówienie powyższych spraw i poddanie ich pod obrady Plenum ZG w połowie przyszłego roku będzie dalším krokiem w rozwoju oddziałów PTTK w miastach wojewódzkich.

Prezydium omawiało sprawozdanie z działalności aparatu rewizji ZG PTTK. Pozytywnie została oceniona praca Działu Rewizji. Prezydium po dyskusji postanowiło w trosce o zapewnienie nienaruszalności majątku społecznego Towa-

rzystwa wystosować list do zarządów okręgów PTTK i okręgowych komisji rewizyjnych wskazujących na występujące jeszcze nadal uchybienia i nieprawidłowości w pracy działalności finansowo-księgowej poszczególnych ogniw PTTK. Zaleciło także, aby zarządzenia pokontrolne oraz terminy ich realizacji omawiane były na posiedzeniach prezydium zarządów okręgów lub oddziałów PTTK.

Prezydium wyraziło zgodę na przekazanie DW Białowieża Oddziałowi PTTK w Hajnówce. Zezwolono na zarejestrowanie nowych Oddziałów PTTK w Strzyżowie (Okręg Rzeszów) i Parczewie (Okręg Lublin).

11.XII.1968 r.

Prezydium przyjęło informację o realizacji postulatów zgłoszonych na VII Walnym Zjeździe Delegatów PTTK oraz informację o krajowych naradach aktywu krajoznawczego i turystyki podwodnej.

W odniesieniu do krajowej narady aktywu krajoznawczego Prezydium postanowiło przyjąć przedłożony program pracy Komisji oraz zaleciło, aby wspólnie z Komisją Młodzieżową, Komisja Krajoznawcza przygotowała program zbliżających się obchodów 50-lecia Szkolnych Kół Krajoznawczo-Turystycznych. Zalecono także zorganizowanie Ogólnopolskiego Zjazdu Krajoznawczego pod patronatem Towarzystwa, którego dorobek winien być przedstawiony w formie odpowiedniego wydawnictwa. Prezydium przyjęło wreszcie wnioski Komisji o przyznanie Okręgowi PTTK w Łodzi 50 tys. zł dla regionalnej pra-

cowni krajoznawczej. Postanowiono ponadto wystosować do dr Marii Ireny Mileskiej pismo z podziękowaniem za zasługi i wkład pracy podczas pełnienia jej obowiązków jako przewodniczącej Komisji Krajoznawczej przez 3 kadencje.

Po wysłuchaniu informacji o krajowej naradzie Komisji Turystyki Podwodnej, Prezydium postanowiło, że sprawą ośrodka dla pletwonurków na jez. Narie, którego stworzenie pletwonurkowie postulują, zajmie się Dział Eksploatacji ZG PTTK, natomiast Komisja Turystyki Podwodnej dostarczy materiałów na temat przydatności takiego ośrodka. Ponadto upoważniono wiceprezesa J. Przędzieckiego do podjęcia rozmów w GKKFiT w sprawie działalności Komisji Resortowej GKKFiT do uporządkowania spraw nurkowania swobodnego i roli PTTK w tej Komisji. Sprawę przedstawicielstwa w CMAS należy uprzednio omówić z LOK.

Prezydium po szerokiej dyskusji i wprowadzeniu ogólnych zaleceń mających na celu poprawę gospodarności w Towarzystwie przyjęło wstępnie projekt budżetu jednostkowego PTTK na rok 1969. Postanowiono jednak ponownie wystąpić i przeprowadzić bezpośrednie rozmowy z Kierownictwem GKKFiT w sprawie uzyskania możliwości zwiększenia limitów w zakresie zatrudnienia i funduszu płac zgodnie z faktycznymi potrzebami wynikającymi ze wzrostu zadań — sygnalizując o ujemnych skutkach, jakie mogą mieć wpływ na jakość usług w związku z przewidywanym spadkiem zatrudnienia (3%) przy jednoczesnym przewidywanym wzroście zadań (8%).

ZAGRODA KRAJOZNAWCZA CZESŁAWA BIAŁASA

Jest to jedyna w Polsce tego rodzaju akcja społeczna, docierająca do najbardziej oddalonych wiosek z propagandą kulturalną i krajoznawczą.

W związku z powyższym Prezydium postanawia:

— wyrazić koledze Czesławowi Białasowi serdeczne słowa uznania i podziękowania za wieloletnią, aktywną działalność i zasługi dla polskiego krajoznawstwa,

— w uznaniu zasług wystąpić do władz państwowych o przyznanie Koleźce Czesławowi Białasowi Krzyża Kawalerskiego Orderu Odrodzenia Polski i odznaki Zasłużonego Działacza Turystyki,

— zaakceptować projekt kolegi Czesława Białasa utworzenia zagrody krajoznawczej na terenie pow. Trzcianka i rozszerzyć tę akcję na inne tereny kraju. W związku z tym zadeklarować pomoc finansową w zorganizowaniu zagrody krajoznawczej w pow. Trzcianka, która wyrażać się będzie w jednorazowej dotacji na urządzenie wnętrza (wystrój krajoznawczy) i stałej dotacji na prowadzenie i konserwację zagrody".

RATOWNICTWO I SZKOLENIE NA PLAN!

W GRUDNIU 1968 r. odbyła się w Warszawie Krajowa Narada Aktywu Komisji Speleologii PTTK. W obradach oprócz uprawnionych delegatów, reprezentujących wszystkie terenowe jednostki speleologiczne, wzięli udział przedstawiciele Zarządu Głównego PTTK z wiceprezesem kol. **Jerzym Przędzieckim**, oraz zaproszeni goście.

Podstawą do dyskusji było złożone w imieniu ustępujących władz sprawozdanie z ostatniej kadencji, które wygłosił dotychczasowy wiceprzewodniczący Komisji kol. **Janusz Onyszkiewicz**.

Komisja Speleologii ZG PTTK obejmuje, aktualnie trzy komisje okręgowe i 11 Klubów specjalistycznych zrzeszających ponad 350 aktywnie działających członków.

Praca Komisji koncentrowała się w omawianym okresie wokół problemów mających na celu synchronizację działania jednostek speleologicznych na terenie kraju oraz rozszerzenie wzajemnej współpracy między poszczególnymi klubami.

W tym celu zorganizowano szereg większych wypraw o charakterze eksploracyjnym do największych i najtrudniejszych jaskiń Polski, traktując je jako podstawę do przeprowadzenia intensywnego szkolenia kadry na wszystkich szczeblach.

Wysokie wymagania stawiane obecnie z uwagi na bezpieczeństwo uczestnikom wypraw speleologicznych sprawiają, że problem szkolenia w Komisji Speleologii urasta do zadania pierwszoplanowego. Znalazł on swoje miejsce w wygłoszonych referatach i był szeroko omawiany podczas dyskusji.

Zaangażowana i rzeczowa dyskusja objęła najważniejsze kwestie PTTK-owskiego ruchu speleologicznego.

W jej wyniku oraz w oparciu o sprawozdanie Krajowa narada podjęła odpowiednie uchwały oraz ustaliła program działalności na następną czteroletnią kadencję Komisji.

Główne sformułowania nowego programu działania Komisji Speleologii PTTK dotyczą:

— dalszej popularyzacji speleologii poprzez rozwinięcie kontaktów z organizacjami młodzieżowymi. Chodzi tu o znalezienie wspólnych form organizacji imprez, co można dokonać stosując nowe, zróżnicowane metody organizowania wypraw dostosowane do potrzeb eksploracji.

— organizowania i powoływania w miarę potrzeb nowych komisji okręgowych i klubów speleologicznych oraz umacniania i rozszerzania współpracy a także elastycznego współdziałania między tymi jednostkami.

— nawiązania kontaktów z organizacjami wojskowymi w oparciu o szkoleniową przydatność badań jaskiniowych oraz prowadzenia dalszej, intensywnej współpracy z Komisją Podwodną PTTK i GOPR w celu znalezienia odpowiednich metod ratownictwa jaskiniowego.

— kontynuowania wydawania Biuletynu „Speleologia” i zamieszczania artykułów o tematyce speleologicznej w fachowych wydawnictwach krajowych i zagranicznych,

— kontynuowania wypraw zagranicznych będących ważnym elementem szkoleniowym, ze szczególnym uwzględnieniem atrakcyjnych eksploracyjnie terenów jaskiniowych ZSRR i Jugosławii.

Krajowa Narada Aktywu Komisji Speleologii PTTK wybrała nowe władze Komisji Speleologii PTTK, w skład których weszli: przewodniczący — **S. Zwoliński**, wiceprzewodniczący — **J. Onyszkiewicz**, sekretarz — **J. Staroń**, członkowie Prezydium — **J. Grodzicki**, **M. Kropiwnicka**, **J. Giżewski**, **J. Bzowski**, **W. Niewiarowski**. Do plenum weszli ponadto: **E. Winiarski**, **K. Kościelecki**, **B. Walawski**, **J. Senkała**, **M. Stelmach**, **T. Nałęcki**, **W. Werrejter**, **S. Kopec**.

Z ŻYCIA OKRĘGÓW, ODDZIAŁÓW, KÓŁ...

15 LAT KOSZALIŃSKIEGO PTTK

Jubileusz 15-lecia obchodził w Koszalinie ruch turystyczno-krajoznawczy. Z tej okazji w dniu 23 grudnia 1968 r. zorganizowano uroczyste posiedzenie plenarne Okręgu Koszalińskiego PTTK z udziałem zaproszonych gości: przedstawicieli KW PZPR, władz wojewódzkich, przedstawicieli Zarządu Głównego Towarzystwa oraz przedstawicieli oddziałów PTTK. Licznie zgromadzeni uczestnicy wysłuchali referatu Policznosciowego, który wygłosił prezes zarządu okręgu inż. Stanisław Włodarczyk.

Referat poświęcony nie tylko wspomnieniom ale i podsumowaniu osiągnięć i trudności lat ubiegłych wrócił do lat 1945—6, gdy pierwsze, jeszcze nieśmiałe kroki stawiało grono nielicznych zapaleńców w Słupsku. Trudne to były lata, brak doświadczonych aktywistów, brak tradycji turystycznych na tych terenach, często brak etatowych pracowników. Wola i wytrwałość zwyciężyły. Powoli ruch turystyczno-krajoznawczy zaczął nabierać rumieńców — powstawały pierwsze oddziały w miastach powiatowych, tworzyły się komisje. Inż. S. Włodarczyk szczególnie podkreślił, że PTTK na tym terenie jest częścią składową rozwoju woj. koszalińskiego, rozwoju jego społeczeństwa, częścią jego walki, dążeń, pragnień i osiągnięć.

W rozbudowie ruchu turystyczno-krajoznawczego pomogły władze partyjne i wojewódzkie. Główne bowiem kierunki polityczne i gospodarcze wytyczone dla całego kraju przez partie polityczne były również korzystne i dla Koszalińskiego, stwarzały dobrą atmosferę dla rzetelnej pracy ludzi, którzy pragnęli rozszerzać mądrą ideę PTTK-owską.

Odczytanie listy nagrodzonych i wyróżnionych — jako podziękowanie złożone aktywowi za ofiarną pracę zakończyło referat.

Po referacie wywiązała się dyskusja, w której wspomnienia z dawnych lat wiązały się z dniami dzisiejszym. Dyskutanci podkreślali zwłaszcza fakt, że w szeregach aktywistów PTTK pojawia się coraz więcej ludzi młodych, pełnych energii i zapału. Podnieśli także, że turystyka w Polsce Ludowej jest ważnym środkiem realizacji powszechnego prawa do wypoczynku po pracy, jest czynnikiem, który przede wszystkim przez krajoznawstwo uczy kochać naszą socjalistyczną ojczyznę i utrwała patriotyzm.

Dekoracja odznaczonych oraz wręczenie upominków zakończyło tę podniosłą uroczystość 15-lecia PTTK w Koszalinie.

Krystyna Czerner

PRZYBYWA OPIEKUNÓW ZABYTKÓW W GDAŃSKIM

W Gdańsku odbył się pierwszy okręgowy kurs dla społecznych opiekunów zabytków PTTK z powiatów: malborskiego, nowodworskiego, sztumskiego i kwidzyńskiego. Ukończyło go 16 osób. Na zakończenie kursu odbyło się seminarium wyjazdowe do Sztumu i Kwidzyna, gdzie uczestnicy zwiedzali wystawy: etnograficzną i dokumentów walki narodowej Powiśla z lat 1919—1939 w Sztumie oraz muzeum i zabytki Kwidzyna.

Komisja Opieki nad Zabytkami Okręgu Gdańskiego PTTK zamierza kontynuować tego rodzaju akcje szkoleniową. Aktualnie Oddziałowa Komisja Opieki nad Zabytkami w Gdańsku, wspólnie z Muzeum Po-

morskim zorganizowała szkolenie dla społecznych opiekunów z terenu Trójmiasta.

W województwie gdańskim działa obecnie 237 społecznych opiekunów zabytków PTTK. W ostatnim okresie zgłosili swój akces 42 osoby.

Edward Wojtuszkiewicz

21 KÓŁ ZAKŁADOWYCH PABIANICKIEGO ODDZIAŁU

Zarząd Oddziału PTTK w Pabianicach na posiedzeniu, które odbyło się w Zamku Uniejowskim (pow. Poddębice) dokonał oceny współdziałania oddziału pabianickiego PTTK oraz jego kół zakładowych ze związkami zawodowymi w sprawach rozwoju turystyki i krajoznawstwa. W posiedzeniu uczestniczyli przedstawiciele władz partyjnych i administracyjnych m. Pabianice, Miejskiej Komisji Zw. Zaw., ZMS, przedstawiciele WKKFiT, Zarządu Okręgu PTTK w Łodzi, członkowie zarządu oddziału oraz aktyw turystyczny oddziału.

Jak wynikało z referatu oceniającego współpracę oraz dyskusji oddział posiada bogaty dorobek realizacji porozumienia zawartego między PTTK a związkami zawodowymi. Oddział PTTK w Pabianicach posiada aktualnie 21 kół zakładowych z 1326 członkami naszego Towarzystwa. W ciągu ostatnich trzech lat przybyło na terenie miasta 7 kół. Poza wzrostem liczbowym kół nastąpiło poważne ożywienie w ich działalności organizacyjnej i programowej.

Jednym z najbardziej aktywnych kół jest Koło PTTK przy Pabianickich Zakładach Przemysłu Bawełnianego im. Bojowników Rewolucji 1905 roku. Organizuje ono najwięcej imprez krajoznawczych i turystycznych dla swej załogi.

Roman Jarzyna

NAJLEPSZE GDAŃSKIE ZESPOŁY KRAJOZNAWCÓW

Okręgowa Komisja Krajoznawcza PTTK w Gdańsku zorganizowała po raz pierwszy konkurs na najlepsze komisje i sekcje krajoznawcze oddziałów, klubów i kół PTTK woj. gdańskiego.

Do współzawodnictwa przystąpiły: Klub Krajoznawczy „Merkator”, Klub Turystów Piesznych „Babelki”, Koło PTTK nr 84 przy Instytucie Farb i Lakierów i Klub „Krokusy” w Gdańsku, Koło PTTK „Radunia” w Pruszczu oraz Klub Wodny PTTK i Klub Narciarski PTTK w Sopocie.

Zwycięzcami konkursu zostali: Klub Krajoznawczy PTTK „Merkator” przed Sekcją Krajoznawczą Klubu PTTK „Babelki” i Sekcją Krajoznawczą Koła PTTK nr 84.

Przodujące zespoły krajoznawcze otrzymały dyplomy pamiątkowe, a ich działacze — nagrody rzeczowe. Otrzymali je m.in.: Emil Kresak (prezes Klubu „Merkator”), Gracjan Posadzki (Sekcja Krajoznawcza „Babelków”) i Jerzy Zarzycki (Sekcja Krajoznawcza Koła nr 84). Zwycięski zespół „Merkatora” otrzymał ponadto patere z herbem Gdańska — nagrodę przechodnią, która przejdzie na własność po trzykrotnym jej zdobyciu.

Okręgowa Komisja Krajoznawcza PTTK w Gdańsku uznała wspomniany konkurs za jedną z ważnych i potrzebnych form pracy krajoznawczej. Celem tego współzawodnictwa jest bowiem konieczność zwrócenia uwagi na pilną potrzebę powołania lub zaktywizowania pracy komisji, sekcji i zespołów krajoznawczych przy wszystkich statutowych ogniwach PTTK (oddziały, kluby, koła). Dlatego konkurs ten będzie kontynuowany również w 1969 roku.

Czesław Skonka

KONKURS

„GÓRY W MOIM OBIEKTYWIE” ROZSTRZYGNIĘTY

Rozstrzygnięty został konkurs fotograficzny „Góry w moim obiektywie”, zorganizowany przez Komisję Turystyki Górskiej Oddziału Praskiego PTTK, redakcję Magazynu Turystycznego „Światowid”, P.P. „Foto-Optyka” oraz Dzielnicowy Dom Kultury na Bródnej.

Na konkurs ten nadesłano 440 fotografii 68 autorów. Sąd konkursowy pod przewodnictwem Jana Sunderlanda nagrodził fotografie następujących autorów: I nagroda — **Andrzej Iwanowski** — Warszawa, II — **Jaroslav Krytnar** — Brno, CSRS, III — **Miłoś Gregor** — Brno, CSRS, IV — **Jacek Książek** — Łódź. Wyróżnienia otrzymali: **Michał Jaegermann** — Warszawa, **Danuta Krywała** — Gdynia, **Stanisław Bratkowski** — Warszawa, **Peter Sikula** — Ubersky Brod, CSRS. Przyznano również 10 upominków w postaci papieru fotograficznego autorom najbardziej starannych prac.

Wystawa nagrodzonych i zakwalifikowanych fotografii czynna będzie w Dzielnicowym Domu Kultury na Bródnie, a następnie w kołach PTTK Oddziału Praskiego.

NOWOŚCI WYDAWNICZE

Mapy

1. **POBRZEŻE BAŁTYKU**. Mapa turystyczna. Podz. 1:400 000. Wyd. 6. W-wa 1968 PPWK Cena zł 15.—

2. **POJEZIERZE SUWAŁSKIE**. Mapa turystyczna. Podz. 1:200 000. Wyd. 4. W-wa 1968 PPWK Cena zł 10.—

3. **WIELKIE JEZIORA MAZURSKIE**. Mapa turystyczna. Podz. 1:120 000. Wyd. 5. W-wa 1968 PPWK Cena zł 10.—

Różne

1. **DOLNY ŚLĄSK**. Cz. I: SUDETY — Wojciech Walczak — W-wa 1968 PWN Cena zł 60.—

2. **DZIEJE POMORZA WSCHODNIEGO I KUJAW W WYPISACH** — Helena Piskorska, Henryk Galus — W-wa 1968 PZWS Cena zł 24.—

3. **KASZUBI BYTOWSCY**. Zarys monografii etnograficznej — Ryszard Kukier — Gdynia 1968 WM Cena zł 60.—

4. **KATALOG ZABYTKÓW SZTUKI W POLSCE**. Tom 6: Województwo katowickie. Zesz. 12: Powiat tarnogórski. W-wa 1968 PWN Cena zł 18.—

5. **KATALOG ZABYTKÓW SZTUKI W POLSCE**. Tom 8: Województwo lubelskie. Zesz. 5: Powiat chełmski. W-wa 1968 IS PAN, Cena zł 37.—

6. **KOŁO PTTK**. Organizacja i działalność. Wyd. 2 — Zbigniew Kulczycki — W-wa 1968 PTTK

7. **ŁAZIENKI WARSZAWSKIE** — Władysław Tatarkiewicz — W-wa 1968 Arkady Cena zł 125.—

8. **OSTRÓW LEDNICKI**. Pomnik historii kultury narodu polskiego — Jerzy Łomnicki — Poznań 1968 WP Cena zł 18.—

9. **PRZEMYSŁ, MIASTO ZABYTKÓW I KULTURY**. Kraków 1968 WAG Cena zł 40.—

10. **STUDIA NAD POCZĄTKAMI I ROZPLANOWANIEM MIAST NAD ŚRODKOWĄ ODRĄ I DOLNĄ WARTĄ. WOJEWÓDZTWO ZIELONOGÓRSKIE**. Tom I: Ziemia Lubuska. Nowa Marchia, Wielkopolska. Zielona Góra 1967 PWN Cena zł 82.—

11. **TATRY** — Konstanty Stecki — W-wa 1968 WP Cena zł 20.—

12. **WŁOCŁAWEK** — Adam Ginsbert — W-wa 1968 Arkady.

Biuletyn Informacyjny ZG PTTK — redaguje Kolegium
Wydawca: Wydział Propagandy Zarządu Głównego PTTK
Adres redakcji: Warszawa, ul. Senatorska 11, tel. 26-22-51

Druk. Wyd. Zw. CRZZ Zam. 145/69. Nakł. 6000+25 egz. P-21.